

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

Sedmi orguljaški tečaj

Od 3.—11. kolovoza 1971. održan je u Zagrebu sedmi tečaj za orguljaše i orguljašice. Tečaj je organizirao Institut za crkvenu glazbu povodom Marijanskog kongresa, na kojem su učesnici tečaja vodili crkveno pjevanje. U radu tečaja sudjelovalo je oko stotinu orguljašica i orguljaša iz svih krajeva naše Domovine. Predmeti tečaja imali su uglavnom praktični karakter, a bila su zastupana gotovo sva područja rada orguljaša na župi: od pučkog i zbornog pjevanja, dirigiranja, načina improviziranja na orguljama i pratnje pjevanja sve do ideološkog rada crkvenog glazbenika.

O obnovljenoj liturgiji i ulozi crkvene glazbe u njoj predavala su dva vrsna profesora Teološkog fakulteta u Zagrebu, Zagorac i Duda. Zbornopjevanje i psalmodiju imao je Mo Milanović, a pučko pjevanje i dirigiranje s. Malinka. Improvizaciju je predavao naš poznati skladatelj i koncertni majstor na orguljama Klobučar. O obnovi liturgijske glazbe govorio je o. Spralja, a o pomoćarstvu u liturgijskoj glazbi i o metodici rada s pjevačkim zborom Tomašić. Budući da mnoge č. ss. poučavaju djecu u sviranju glasovira, govorila je s. Cobenzl o osnovima metodike poučavanja glasovira.

Drugi e treće večeri u toku ovog tečaja slušali smo koncerte s. Malinke i prof. Klobučara na orguljama zagrebačke katedrale.

Šest prijašnjih tečajeva za č. ss. orguljašice organizirao je Diecezanski odbor za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije, no budući da taj Odbor već godinama ne radi odlučio je nastavnički zbor Instituta za crkvenu glazbu da Institut preuzme organizaciju ovog sedmog tečaja i da pravo sudjelovanja na tečaju imaju svi orguljaši i crkveni glazbenici, a ne samo č. ss. orguljašice, kao što je to bilo do sada.

I ovaj tečaj, premda je bio održan u nezgodno vrijeme u toku VI Mariološkog kongresa i neposredno prije XIII Marijanskog kongresa, kao i svi dosadašnji, pokazao je potrebu češćeg okupljanja orguljaša i crkvenih glazbenika na ovakvim tečajevima, gdje bi dobili nove smjernice i poticaje za rad, ponijeli nove skladbe na svoje župe, izmijenili iskustva u međusobnom razgovoru i tako osvježeni i čvršće povezani novim idejama prionuli konstruktivnijem radu na području crkvene glazbe.

Đ. T.

Koncerti u Zagrebačkoj katedrali:

s. I. Malinka

A. Klobučar

4. kolovoza ove godine časna sestra M. I. Malinka, profesorica na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu, održala je koncert na krasnim orguljama zagrebačke katedrale. Koncert je njezin lični doprinos za međunarodni Mariološki i Marijanski kongres, a održan je u okviru seminara za crkvene glazbenike koji je trajao od 3.—12. kolovoza u Zagrebu. Koncert je obuhvatio veliki luk od 15. stoljeća do danas, a to dokazuje mnogovrsnost mlade orguljašice. Ukratko: koncert je bio izvrstan i dostojan ove prigode.

Svoj koncert Sestra je započela znamenitim *Te Deum*-om velikog M. Regera i odsvirala ga s uzornim razumijevanjem, veličanstveno a ujedno nježno, kao pravu hvalu Gospodinu. Iza toga smo slušali tri skladbe starih majstora: od *Josquina de Près-a Kyrie* iz *Missa de beata Virgine*, *Une vierge* starog francuskog majstora *Bégue-a* i od *Haslera Verbum caro factum est*. Zaslugom izvrsne interpretacije ove su skladbe — iako se na žalost rijetko izvode — i danas žive kao u vrijeme kad su nastale. Svršetak, istodobno i vrhunac prvog dijela koncerta bila je grandiozna, uvijek uzbudljiva *Passacaglia* i *fuga* J. S. Bacha. Orguljašica ju je izvela sa uzornim legatom u pedalu i majstorski izvedenim monumentalnim gradacijama.

Drugi dio koncerta bio je otvoren simpatičnim djelom flamanskog majstora *Flora Peetersa*: Tokata, fuga i himan. Časna sestra je razumijela da mora svojom interpretacijom postići potrebnu gradaciju u fugi koja ima predugu temu. Tri pastorele *Pintarića* (*Dudaš*, *Fantasia secundum stylum recentissimum* i *Rondo*) bile su lijep doprinos hrvatske glazbe. To su veoma interesantni i ljupki komadi iz Mozartovog vremena koji su bili svirani veoma apartno. Koncert je završio sa četiri stavka partite na hrvatsku pjesmu »*Uskrsnu Isus doista*« od *Oskara Sigmunda*, profesora na Institutu za crkvenu glazbu u Regensburgu. Autor rado priznaje da mu je ova interpretacija bila čista radost.

Profesorica Malinka je ovim koncertom dostojno i izvrsno zastupala svoj Red, Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu kojemu srdačno čestitamo, a time i zagrebačku Nadbiskupiju. Stolna crkva bila je ispunjena publikom. Trebalo bi (vjerujem da time izražavam želju sve publike) da se ova vrsna orguljašica predstavi svake godine u Zagrebu vlastitim koncertom na orguljama.

Dr. Oskar Sigmund

Kad je riječ o nastupu našeg najeminentnijeg orguljaša i skladatelja Anđelka Klobučara, uvijek smo ugodno iznenađeni, bilo da se radi o programu starih ili novih majstora i skladatelja za taj misteriozni instrumenat, orgulje. Klobučar nije puki interpretator već, usudio bih se reći, sustvaralac, koji ima moć dohvatiti onu istu stvaralačku nit, koju je imao sam autor. Drugi moment koji se ne smije mimoići, jest moć kombinatorike registara, koji pjevaju o zanosu radosti ili ozbiljnosti tuge.

Koncert, koji je bio održan 5. VIII. u zagrebačkoj katedrali, bio je doživljaj zajedničkog zadovoljstva svih slušatelja koji su se te večeri našli tu sakupljeni.

Program je bio sastavljen isključivo djelima francuskih skladatelja ovog stoljeća.

Na početku je bila izvedena III. simfonija slijepog francuskog orguljaša, skladatelja i pedagoga L. Viernea. Sljedbenik je Widora koji je prvi pisao simfonije za orgulje. Redovito takove simfonije imaju pet stavaka a potječu iz ranijih misa odnosno suita za orgulje. Izvodile su se za vrijeme liturgije sa stavicama: ulaz, prikazanje, podizanje, pričest i izlaz. Već kod Couperina susrećemo mise za orgulje, koje su sada izgubile svoju prvobitnu ulogu.

Inače je III. simfonija Viernea vezana uz impresionizam koji se javlja na početku ovog stoljeća. Zanimljiv je treći stavak scherzo, koji je zasnovan na principu povećanih trozvuka. Čitava je simfonija, inače, romantično koncipirana a sadržava tipični francuski mentalitet u shvaćanju orgulja, njihovog sjaja i tehničkih mogućnosti. Napose efektno virtuozni stavak jest finale, u kojem je Klobučar pokazao da želi u jednom zanosu dati autentičnu misao Viernea.

Da bi nam dočarao jednu organsku cjelinu francuske orguljaške škole, Klobučar je stavio na svoj program učenika Viernea i Widora, Marcela Dupréa djelom *Symphonie-Passion*. On je jedan od najvećih orguljaša našeg vremena i veliki majstor improvizacije. Zato je i težište svoga stvaranja stavio uglavnom na orgulje. U svojoj *Symphonie-Passion* odstupa od peterostavačne sheme tadašnjeg oblika. Djelo sadrži četiri stavka: očekivanje, rođenje, križni put i uskrsnuće. Ono, što posebno impresionira slušajući Dupréa jest jedna duboka i ozbiljna misao, koja ne ide za vanjskim efektima već više za jasnoćom i ozbiljnošću.